

BIELA MELANCHÓLIA

NEČAS

The poster features a central image of a young girl with blonde hair, wearing a dark sailor-style dress with white stripes on the collar and cuffs. She has a somber expression. On either side of her are the faces of two men, but their eyes and parts of their faces are missing, replaced by jagged, torn edges. The background is a dense thicket of bare, reddish-brown branches. The overall color palette is muted, with a lot of reds, browns, and greys.

IKAR

Erik Axel Sund

ČO SA STANE,
KEĎ ZÍDEME Z VYCHODENÝCH KOĽAJÍ?

Erik Axel Sund

BIELA MELANCHÓLIA

NEČAS

Preložila Jana Melichárková

Erik Axl Sund

OTID

Copyright © Erik Axl Sund 2022

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © 2023 by Jana Melichárková

Cover image © Erik Axl Sund

Graphic design © Eva Jais-Nielsen

Author portrait © Sandy Haggart

Slovak edition © 2023 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-9099-0

„Ak odoberiete vtáča jeho matke a namiesto nej mu dáte gumenú čižmu, mláďa sa rozhodne spraviť si z gumenej čižmy matku.

Ak vtáčaťu ukážete dva predmety, niečo tvrdé a studené, ale čo obsahuje jedlo, a niečo mäkké a teplé, čo je len príjemné, mláďa si vždy vyberie mäkkú a teplú vec.“

Z románu Pera Ovidinga *Stinin život a smrť*

---

1. kapitola

Zorad'ovacia stanica, Tomteboda

Bolo skoré ráno, keď nákladný vlak naložený guľatinou z Norrlandu dorazil na zoradište v Tomtebode. Rušňovodič nevedel presne, kedy dostane povolenie pokračovať v ceste, údajne by mohlo dôjsť k ďalšiemu meškaniu. Vlastne tam ani nemal byť. Pre rôzne dopravné problémy bol vlak presmerovaný a namiesto toho, aby šiel najkratšou cestou cez Hallsberg do celulózky v Bråvikene, poslali ho do centra Štokholmu. Možno by sa mu ulavilo niekde južne od mesta.

V posledných rokoch zvažoval, že sa vráti späť do Fínska, ktoré z hľadiska železničnej dopravy patrí medzi najmenej deregulované krajiny. Každý fínsky občan platí za tú istú kvalitu o polovicu menej než jeho švédski susedia. Vo Švédsku majú najviac sprivatizovaných železníc v Európe. Tu nijaký dopravný prieskum na svete nedokáže pohnúť liberálnym mýtom o nadradenosti trhu takmer vo všetkom. Ako partia deciek s vláčikmi, pomyslel si.

Po ďalšej aktualizácii dopravnej situácie sa rozhodol skontrolovať vagóny. Mal to urobiť už v Borlänge, no z logistických dôvodov to nestihol.

Najprv si však zafajčí, už dlho po tom túžil.

Vystúpil z kabíny rušňovodiča. Zoradovacia stanica v žltom svetle svitania pôsobila opustene. Oprel sa o zábradlie vedľa koľají a ušúľal si cigu.

Vial vlažný vietor, pochopil, že bude pekný deň. Cigaretu bez filtra si vložil do úst, ocmúľal vytrčajúci tabak. Zadoček, ako to nazývali v starej domovine, chutil sladko po čerešniach.

Na vrchu jedného zo zadných vagónov, kde bolo uložené trochu tenšie smrekové drevo, šušťala vo vetre biela plachta. Vytrčal len roh, no dosť na to, aby sa mohol o niečo zachytiť a riskovať, že tie malé brvná plachtu stiahnu. Niekedy sa tam dostával aj iný odpad, keď žeriavnici nakladali, ale to už mali vari vidieť na severe Švédska.

Cigaretu si nezapálil, strčil ju do náprsného vrecka a vydal sa popri zábradlí k vagónu.

Keď sa priblížil, prebleskovalo tam niečo celkom iné, hneď pod plachtou.

Perkele.

Prekročil koľaj a vyhupol sa na vagón.

Oprel sa o železný stĺpik, položil nohu na hrubý kmeň a vytiahol sa, aby lepšie videl.

Vtedy to zazrel.

Jasnú, bola to ruka.

Z tmavozelenej potrhanej bundy trčala špinavá ruka. Keď zánvan vetra plachtu nadvihol, uvidel vlasy.

Dlhé blond kučery plné kôry a malých triesok.

Mŕtvola, pomyslel si a zvažoval, či sa má ísť pozrieť bližšie, alebo zavolať políciu. Váhavo, opatrne pokračoval k najbližšiemu železnému stĺpiku.

Jediný mŕtvy človek, ktorého kedy videl, bol jeho otec. Veterán zimnej vojny, ktorý sa na jeseň v šesťdesiatom piatom vysmial do tváre granátovému šoku, raz odišiel do lesa za domom v Karleby,

strčil si do úst granát a uvoľnil poistku. Keď ho našiel, zostalo z neho málo a nebol to pekný pohľad.

Toto môže byť sotva horšie, naklonil sa a odhrnul bielu plachtu.

Čierne oko naňho uprene hľadelo a ruka, ktorá bola mŕtva, zrazu ožila.

---

2. kapitola

Štvrť Midsommarkransen

Na to ročné obdobie bolo nezvyčajne teplo, dvadsaťsedem stupňov v tieni, a takmer bezvetrie. Policajná komisárka Jeanette Kihlbergová sedela v hojdacej sieti v záhrade za domom so šálkou ladového čaju v ruke a snažila sa vychutnať posledný voľný deň. Vzala si týždeň skorej dovolenky, aby dala dom, ak to bolo vôbec možné, do poriadku.

Pri prehliadke, pred ôsmimi mesiacmi, prešla malý pozemok a zahladela sa na poschodový vraní hrad. Vtedy vyzeral rovnako ako dnes. Smutné zvyšky červenej farby na fasáde, riedke odchylujúce sa šupiny bielej farby na rohoch, poškodené odkvapy a spráchnivené okenné rámy.

Myslela si, že je celkom milé nestarať sa o vonkajšok, o to, čo všetci ostatní vidia, a radšej sa sústrediť na starostlivosť o vnútro. Vec, v ktorej sama bola hrozná.

Hojdacia sieť zaškrípala, keď sa načiahla za šálkou čaju a cigaretami. Bolo dusno, vo vzduchu chýbal kyslík a to jej uberalo sily. Dom si vyžadoval ešte veľa práce, aby sa z neho stal domov.

Sedela vonku, kým nedopila čaj, potom išla dnu a v obývačke zapla televízor. Nechala ho bežať, usalašila sa na sedačke so škatulou fotografií a vyberala, ktoré si dá na chladničku.

Vysielali literárnu reláciu a ona ľahostajne počúvala, ako moderátor, ostrieľaný harcovník, predstavil hosťujúceho spisovateľa.

... a áno, toto je teda vaša pätnásta kniha a po prvý raz sa dej odohráva v inom čase než v prítomnosti, teda v druhej polovici devätnásteho storočia. Môžete prezradiť niečo viac o pozadí?

Je to moja šestnásta kniha, nie pätnásta...

Jeanette zdvihla zrak od fotografií a vzdychla si, keď zbadala, koho spovedá.

Per Qviding bol zhruba v jej veku, niečo vyše päťdesiat, a evidentne zachovalý. Pred dvadsiatimi rokmi, koncom deväťdesiatych rokov, debutoval románom *Životná púť*, inšpirovaným hnutím new age. Jeanette ho čítala a pamätala si ho ako filozofickú knihu, ktorá sa snažila čitateľov prinútiť, aby sa nikdy nevzdávali svojich snov. Myslela si, že je to povrchné a zle napísané, preto ju dosť prekvapilo, keď sa kniha okamžite stala bestsellerom. Per Qviding zarobil kopu peňazí, cestoval po svete, aby uviedol svoju prvotinu na trh, získal prestížne ocenenia a zúčastnil sa na všetkých kultúrnych aktivitách hodných takého označenia.

Jeanette sa vrátila k obrázkom na stole a hneď ju upútala fotka, ktorú vytlačila na jar. Bol na nej jej syn Johan na jarných prázdninách v San Franciscu. Jeho úsmev aj výraz v očiach naznačovali, že dievča stojace vedľa neho je viac než len jeho priateľka.

V televízii hovoril Per Qviding o svojom novom románe založenom na skutočných udalostiach a Jeanette si spomenula, čo sa stalo po úspechu jeho prvej knihy. Qviding sa rozviedol s manželkou a oženil sa so svojou literárnou agentkou. Šlo o nepektný rozvod a exmanželka ho vo viacerých trpkých rozhovoroch obvinila, že *Životná púť* je plagiát scenára, ktorý sama napísala. Dohodli sa na vyrovaní a Jeanette brala ako samozrejmosť, že si Qviding kúpil mlčanie bývalej manželky. Všetko sa však teraz dalo považo-

vať za špekuláciu, keďže exmanželka sa už vyjadriť nemohla, lebo zomrela na rakovinu prsníka.

Jeanette myslela na vlastného muža Åkeho a na to, ako z neho úspech vo výtvarnom umení spravil boháča. Čoskoro to bude desať rokov, čo Åke prerazil, a hoci ho práve Jeanette podporovala počas všetkých tých biednych rokov, nikdy sa jej ani nepoďakoval.

Hľadela na fotku ich usmievavého, dnes už dvadsaťtriročného syna. Oficiálne mali striedavú starostlivosť, ale neoficiálne nemal veľký umelec hlboký záujem o stretnutie so svojím jediným dieťaťom. Jeanette premýšľala, či sú dnes vôbec v kontakte.

Buď človek proti samote bojuje, alebo ju uvíta, pomyslela si.

Samotu si v podstate zvolila sama, až na dve výnimky. Vedľa prázdneho miesta, ktoré v jej srdci zanechal Johan, sa nachádzalo ďalšie pusté zákutie.

Približne v rovnakom čase, ako sa Åke vyparil, niekoho stretla. Osobu, ktorá náhle zmizla z jej života bez toho, aby tomu mohla zabrániť.

Sofiu Zetterlundovú, ktorá jej pomohla vyriešiť mimoriadne komplikovaný prípad.

Sofiu Zetterlundovú, z ktorej sa postupom času stala blízka priateľka.

Z ktorej sa časom stal niekto, koho možno ľúbila.

Prekliata Sofia.

Teraz už bolo neskoro zmeniť to, čo sa stalo. Na všetko je neskoro. Príliš neskoro zaobstarať si viac detí, príliš neskoro zmeniť smer života.

Nedávno som si prezeral pozostalosť po matkinej sestre z Ljusdalu v Hälsinglande a v zásuvke som našiel niekoľko denníkov zo šesťdesiatych rokov devätnásteho storočia. Písala si ich moja príbuzná. Volala sa Stina a žila v osamelej dedine v Jämtlande.

Jeanettin zrak opäť pritiahla televízia. Niečo v hlase Pera Ovidinga vzbudilo jej zvedavosť, Johanovu fotku odložila nabok spolu s desať rokov starými spomienkami. Uvedomila si, že Per Oviding je dobrý rozprávač, jeho hlas vzbudzuje dôveru. Ako starý priateľ, pomyslela si.

Z rôznych dôvodov skončila Stina neskôr v Štokholme, zrejme patrila medzi tých, ktorí utiekli pred hladomorom. Na Södermalme sa stala miestnou známou postavičkou. Túlala sa po uliciach a nezrozumiteľne drmolila nejasnou rečou. Zavreli ju do psychiatrickej liečebne s diagnózou zvanou kazateľská choroba... Som si istý, že Stina nebola šialená, len sa nám snažila niečo povedať. Niečo, čo spoznala v detstve počas zážitku na prahu smrti. Pokúsil som sa to zdramatizovať vo svojom novom románe. Tá téma mi nie je neznáma, pretože mám osobné skúsenosti...

Jeanette o súkromnom živote Pera Ovidinga veľa nevedela. Z verejného života sa stiahol. Periodicky sa však zjavoval v médiách pri uvádzaní nových románov. Hoci na recenzentov nezapôsobili jeho nové knihy tak ako debut, čitatelia ich neprestali kupovať. Ak bol Ovidingov súkromný život pomerne neznámy, tak jeho majetok bol neustálou témou večerníkov.

Vždy som sa usiloval zachovať svoju osobnú integritu, preto som to predtým nezverejňoval. No teraz cítim, že nadišiel čas prehovoriť...

Jeanette so začudovaním počúvala, keď Per Oviding povedal, že v mladosti pracoval ako zdravotný brat na anestéziológii, no za fasádou usporiadaného života bol ťažký alkoholik a narkoman. V podstate flámoval každý deň a počas jednej takej pitky sa vybral v motorovom člne na more. Mal nehodu, takmer sa utopil, skončil v kóme, a zatiaľ čo sa lekári išli roztrhať, aby mu zachránili život, on sa nachádzal v akejsi krajine na rozhraní.

Nebol to ani mentálny, ani fyzický zážitok... Bolo to niečo iné. Prebudil som sa, smiešne, na siedmy deň. Keď Boh odpočíval, ja som sa zobudil...

Utopenie? premýšľala Jeanette.

Ďakujem, Per. Bude napínavé čítať o tom a o vašej príbuznej Stine... Viac po prestávke. O chvíľu sme naspäť.

Jeanette odišla do kuchyne s Johanovou fotkou z jarných prázdnin, s niekoľkými starými školskými snímkami a fotkou z futbalového tábora, aby ich dala na chladničku.

Zo stola pozbierala riad po raňajkách a vložila ho do umývačky. V obývačke pokračovala televízna relácia.

Stina si myslela, že videla Boha, očistec a raj. Ja sám som, ako ste možno pochopili, sekularizovaný človek. Myslím si, že duchovno potrebuje nový diskurz a úplne sa vyhnúť slovám ako Boh, anjeli, nebesia a peklo. Božie slovo odstrašuje ľudí a prekáža serióznej diskusii.

Niekde za zvukom televízie a hlukom umývačky zazvonil telefón. Jeanette sa vrátila do obývačky a poobzerala sa.

Musíme prestať oddeľovať spiritualitu od vedy. Nie je absolútna idiócia neskúmať také veci, ktorým nerozumieme? Predstavte si, že by sme sa rovnako pozerali povedzme na mikrobiológiu... Boli by sme oveľa obmedzenejší a neosvietenejší. Namiesto toho, aby sme ľudí ako Stina odmietali a označovali ich za posadnutých, šíalených alebo nakazených kazateľskou chorobou, mali by sme ich zážitky brať vážne. Mali by sme sa od nich radšej učiť, než ich zatvárať.

Bývanie vo veľkom dome prináša ten problém, že telefón zdanlivo využije každú šancu, ktorú dostane, a zmizne. No teraz si Jeanette konečne uvedomila, odkiaľ zvonenie prichádza. Po návrate z obchodu ho položila na stôl v hale.

Myslím si, že Stinine príhody majú pre nás obzvlášť veľký význam dnes, v čase, keď ľudia stoja pred...

Vypla televízor, zamierila do haly a zdvihla telefón.

Bol to Jimmy Schwarz, jeden z veliacich dôstojníkov a Jeanettin priamy podriadený v Citypolisen. „Idem do Kvarnholmenu,“ ozval sa, „myslím si, že by si tam mala prísť aj ty, hoci máš ešte vždy dovolenku.“

Popritom, ako jej Schwarz vysvetľoval, čo sa stalo, si Jeanette uvedomila, že vlastne väčšmi potrebuje prácu než voľno, dosť smutné.

Vraždu ťažko niečo prekoná, pokiaľ ide o získanie perspektívy pre hlúpe myšlienky.

---

3. kapitola

Biela melanchólia

V juhozápadnom Jämtlande, na rozhraní lesa a hôr, stoja tri zrubové domy. Z hory tečie potok, ktorý ústi do neďalekého lesného jazierka. Z domu vedie k jazierku cestička, no ak sa chce človek dostať niekam inam, musí sa vydať po neschodnom teréne: zradných močiaroch, hlbokých pralesoch, strmých kopcoch a kamenitých roklinách. V lese sú vlci, medvede, rosomáky aj rysy, dravce, ktoré my, čo tu žijeme, nespomíname menovite. Pred niekoľkými rokmi sme mali kozu, ale utiekla. Našli sme ju napoly utopenú v močiaroch, roztrhanú na kusy. Jediné zvieratá, ktoré chováme, sú sliepky.

V jednom zrube býva Ingar s rodinou, v druhom my, Ovidin-govci. Sú tu aj dve menšie hospodárske budovy: jedna slúži ako sklad a priestor pre ozimnú sejbu, druhá je kurník s malým výbehom. Na voľných priestranstvách medzi domami je niekoľko úzkych políček prevažne s okopaninami. Tretí a najväčší dom leží kúsok od ostatných, v údolí pri kopci, kde rastú husté smreký. To je Dom starších.

Počas mnohých večerov vidno sokola sťahovavého krúžiť okolo hory, akoby ju dravý vták strážil. Niekedy, najmä v lete, počuť z niektorého zrubu sláčikovú hudbu. To hrám ja na tradičnej švédskej klúčovej harfe a Ingar na violončele.

Práve dnes večer hudba náhle stíchla. Ingar prestal hrať a ja vzápätí takisto.

Ingar je veľmi citlivý na zvuk čela, otáča ladiace skrutky, ťahá slákom po strunách, pričom zavrie oči, hlavu nakloní nabok a počúva. Naše nástroje sa občas rozladia pre vlhkosť, ktorá preniká do domu pomedzi klady; ani oheň z kozuba jej v tom nezabráni.

Je august, mám šestnásť rokov a nikdy predtým som nezažila také drsné a daždivé leto. Ingar to môže potvrdiť, pretože sme rovnako starí a celý svoj život žijeme vo Vitvattnete. Je to nečas, ktorý sa nikdy neskončí, a je šťastie, že máme jeden druhého, pretože na hlad sa ľahšie zabúda, ak ste dvaja a máte čo robiť.

V slabom svetle súmraku za oknom si prezerám jeho ruky. Sú hebké, mäkké a pamätám si, aké boli v noci.

Ingar vyzerá ako anjel. Svetlé kučeravé vlasy a oči také hlboké, že sa zdá, akoby viedli do iného sveta. Mrhá ich krásou, ak ich zavráva ako teraz. Aj srdce má pekné, a má veľmi rád Vidara, môjho bračeka, čo ma teší, pretože Vidar je v živote nový, má len sedem rokov.

Testujem svoje struny. Klúčová harfa je nástroj, pre ktorý nikto nezložil významnú hudbu. Husle sú zrejme dôležitejšie a takmer všetky notové zápisy, ktoré som videla, vyžadujú naladiť klúčovú harfu tak, aby znela ako husle.

Ingar otvorí oči a hľadí na mňa, kým prstami brnká na čele, pohráva sa so zvukom suchých polien praskajúcich v kozube. Opätujem mu úsmev a tvárim sa, že ma jeho pohľad nerozochvel.

Skladba, ktorú sme práve hrali, pochádza z krajiny nazývanej Rakúsko. Leží ďaleko na juhu. A muž, ktorý napísal tie krásne melódie, sa volá Franz Schubert. Domnieval sa, že súčasťou kompozície by mal byť aj klavír. Neviem presne, čo je to klavír, ale noty sú plné krátkych úderov a občas to znie naozaj dobre, keď ich napodobujem brnkaním po strunách.

Ingar na mňa kývne a začneme znova od začiatku.

Najviac sa mi páči, keď stratíme kontrolu a zabudneme na noty. Niekedy Ingar hrá omylom príliš rýchlo. Až keď ho dohonom, všimne si, že hral príliš horlivo. Vtedy sa mu v očiach zablýska a hrá ešte rýchlejšie a zámerne kašle na tempo. Šlachy na rukách mu navrú, sláčik kľže príliš rýchlo a ja sa pripojím, hrám tak, že sa mi krásne rozpáli celé telo. Keď skončíme, sme spotení a šťastní, hoci sme porušili pravidlá. Napriek tomu, že je to jednoduchá melódia, zopár tónov akoby dnu a von, dopredu a dozadu, v hlave sa vynárajú temné fantázie.

Vždy je najkrajšie, keď zakázaným spôsobom vzdorujeme notovému zápisu. Vznikajú nové tóny, nové rytmy a robíme to my dvaja spolu. Pretvorili sme staré melódie z ďalekých krajín na naše vlastné takým spôsobom, ktorý sa odohrá v okamihu. My dvaja, on a ja.

Hráme ďalej v tmavomodrom svite letnej noci, zatiaľ čo myšlienky sa voľne rozutekajú. Myslím na otca, ktorý bol na dlhej ceste, no teraz sa už vracia domov. Pe má rád mňa i Ingara, na rozdiel od matky, ktorá miluje jedine malého Vidara. Okrem neho má záujem len o vykonávanie trestov v mene Božom. Takže možno má rada aj Boha, prinajmenšom tak, ako sa to objavuje v písmach Starého zákona, pred Ježišom.

Myšlienky prejdú na mňa, Stinu z Vitvatnetu, zatiaľ čo skladbu hrám v jednom ťahu spolu s Ingarom. Keď skončíme, nahlas sa zasmee, akoby sa mu ulavilo, oprie si violončelo o plece a vystrie ruku ku mne.

Špička prostredníka mu krváca, palcom mu ju otriem, strčím si jeho prst do úst a ochutnám železitú tekutinu. Potom si s ním prepletiem prsty. Dlhو takto sedíme, unavení so zopnutými rukami.

„Čo myslíš, čo je za kopcami?“ spýtam sa.

Ingar neodpovedá, no usmeje sa na mňa.

Niektoré slová sú ako kamene v horách, pomyslím si. Iné slová šepkajú... Premýšľam nad prirovnaním. Iné slová šepkajú ako šum v lese... alebo hrmia ako vodopád na jar. Musím si to neskôr zapísať do denníka.

S Ingarom kráčame po cestičke k lesnému jazierku a je už tma, no poznáme každý krútiaci sa koreň a nerovnosť, akoby boli súčasťami nášho tela. Nohy vedia, kam stúpiť. Na polceste zastanem a vyzujem si topánky. Ubehol už celý rok, odkedy som začala chodiť vonku bosky.

Spomeniem si na chlapca, o ktorom matka rozprávala. Narodil sa priskoro, preto bol veľmi slabý a takmer vzápätí zomrel. Presne ako toto leto. Zomrie nežité, úbohé a zbytočné.

Pokračujeme k vode, zem na cestičke mi chladí chodidlá. Onedlho cestičku pokryje striebřistý praskajúci ľad. Pomaly, ale iste si oči privykajú na slabé svetlo, hľadím na Ingara. Za toto leto veľmi schudol, má vpadnuté líca a spánky, a jeho krk je pod dlhými vlasmi štíhly a šlachovitý.

Jediný, kto zvládol leto dobre, je môj otec. Po návrate z cesty mal okrúhle líca. Bol vo veľkej dedine, čo sa volá Särna. Hladomor zrejme na juhu nie je taký veľký, hoci Pe nemal so sebou veľa jedla, keď sa vrátil: malý mech chleba a zopár vrecúšok s veľkými kamenitými semenami, ktoré sa museli variť niekoľko hodín, aby sa dali zjesť. Pri jedení boli suché a chutili takmer ako zem. Inokedy, keď bol Pe dlhší čas preč, v Nórsku, priniesol mi nový sláčik.

Zastaneme na brehu, odložím si topánky. Vietor je chladný, keď nechám sklznúť šaty, naskáču mi po tele zimomriavky.

Kúpeme sa tu od detstva. Teraz sme takmer dospelí.

Ležíme nahí na chrbte v tráve blízko brehu. Čas je záklopka, ktorá prepúšťa sekundy a minúty na potešenie a zabudnutie. Ako-

by sme my dvaja mali spolu komôrku, kde platia len pravidlá tiel, a ostatný svet je vymknutý vonku.

Prstami si hladím brucho, zatlačím na malú vydutinu pod pupkom. „Bol si tu dnu,“ poviem. „Takmer to bolelo.“

Ingar skloní hlavu a ja hladím na nočnú oblohu. Tam hore sa pohybuje svetelný bod, možno kométa alebo meteor, ktorý horí. Pohľadom sledujem svetlo, kým nezmizne za siluetou smrekového lesa.

Keď cítim jeho ústa tam dole, zavriem oči, zaborím mu prsty do vlasov, ktoré sú po kúpaní vlhké. Potom opatrne presuniem nohy na jeho chrbát.

Rukami mi objíma boky, začínam nimi hýbať, najprv pomaly, potom rýchlejšie.

No akoby ma niečo znepokojilo, stuhnem a započúvam sa.

Niekde za šumom stromov počuť hlasy. Vzdialené, akoby z druhej strany cesty, znejú ako muž a žena.

Otvorím oči, opriem sa o lakte. Ingar na mňa pozrie.

„Ako dlho sme z domu?“ zašepkám.

Usmeje sa a mykne plecami.

„Hladajú nás,“ vyhrknem. „Tvoj otec a moja matka... Musíme sa obliecť.“

Ingar má často na tele modriny. Jeho otec je prísnejší než moja matka, áno, dokonca ešte čudnejší než Em. Nesmú nás tu nájsť.

Mlčky sa obliekame. Premýšľam o tom, aké zradné je byť šťastný, často to vyvolá úzkosť. Akoby rozum trestal telo za to, že si príliš užíva.

Vraciame sa, cítim, že sa nevolnosť zväčšuje, lebo sa blížime k zrubom.

Vtedy Ingar zastane a otočí sa ku mne. V slabom svetle sa mu lesknú oči. Otvorí náruč a ja sa do nej schúlím, hlavou spočiniem na jeho hrudi, počúvam údery jeho srdca, bubnovanie dvoch srdc.

Zlo zo mňa prúdi von, do zeme a do hory.

Len čo sa vrátim domov, napíšem si do denníka, ako mi Ingar ukázal, ako môže vyzerateľ ozajstný život, aký je to pocit. *Krv má novú, neznámu ingredienciu, spôsobuje hlasnejší šum v žilách, búši v spánkoch, hrud' vibruje. Nikdy - nikdy - nikdy nežiarili farby lesných kvetov tak jasne, štavel' nechutil tak čerstvo a les nevoňal tak silno.*

Ráno o dva týždne pokryla cestičku medzi dedinou a lesným jazierkom biela námraza.